

Føroya

SOSIAL-DEMOKRATUR

Bráðf. blaðstjóri:
MARTIN JOENSENPrint:
A. ØSTER

HEIMATÍÐINDI

Guðstænastur

1. hvítusunnudag:

Joensen próstur í Havnar kirkju. Thaysen prestur í Kirkjubaks kirkju. Rasmussen prestur í Klakksvíkar kirkju. Busch prestur í Árnafjarðar kirkju. Follend prestur í Sörvágs kirkju kl. 12 og í Miðvágs kirkju kl. 17.

2. hvítusunnudag:

Thaysen prestur í Havnar kirkju. Joensen próstur í Kalbaks kirkju. Rasmussen prestur í Húsar kirkju. Busch prestur í Klakksvíkar kirkju. Follend prestur í Biggjar kirkju kl. 12 og í Sandavágs kirkju kl. 17.

Henda vikan

hevði góðar dagar. Hóvligt veður, eitt lítið gul og góð sól. Tað hevur verið sum fólk og fæ er lívnað upp av góðveðrinum og lýkuni. Seyðurin hevur ligið sær á hesum grøna bitinum, og fuglurin hevur látið so fryntliga um morgnarnar.

Nógv skip

munu fara til Íslands í ár at royna við snörinum — serliga tey smærru skipini. Eysturlandið royndist so væl hjá snörisskipinum í fjör. Maritana, sum fiskaði so óført á Eysturlandinum í fjör, fer yvir hagar aftur í ár. Hon fór í vikuni.

Energy er komin, hon hevði 80 skp.

Skip taka upsa heim og flekja hann. Rankin hevði rættliga væl aftur við sær seinhest úr Onglandi. Nakað av upsanum keyptu fólk til dögverðamat.

Sunnan fyri

hevur útróðurin verið eingin. Alt fólk er eisini burtur, og sumt fólkíð arbeiðir heima.

Tíðindi úr Íslandi

Tíðindini úr Íslandi siga, at veðrið har hevur verið óvanliga ringt eftir hesari árstíð.

Á Suðurlandinum var so nógvur vindur, at teir máldu vindstyrki 10. Á Norðurlandinum liggur isurin líka í land. Skilligt er, at slik víðurskipti tarna fiskiskapin.

Donsk skúlabørn

koma at vitja higar til Føroya aftur í summar. 20 í tali við 3 lærarum. Tey vóru mest í Vágum í fjör. Í ár skulu tey ferðast mest sunnanfyri. Dansk Vandrelang kemur eisini upp higar í summar.

Grønlandsskipini fara

Tey skip, sum ætla til Grønlands, leggja nú frá landi og stevna vestur í hav. Nú hoyrir tú tey og kann fylgja teimum langa leið — inntil málíni minka og hvørva heilt burtur.

Til Grønlands er ikki heimatiltikið, sum tey taka til: tað er drúgvur teinur at sigla. Í ár verður kanska meira enn vanligi stórar vónir settar til Grønlandsfiskiskapin. Várið í Íslandi og yviri undir Noregi miseydnadist av óveðrinum; tað er tí nógv um at gera fyri landið alt, at fiskiskapurin uppi undir Grønlandi vignast væl, og skip koma laðin aftur.

Vit ynskja Grønlandsskipum góða eydnu, nú tey fara.

Skúlin

Ein lönarlóg ger skúlan hvørki danskan ella føroyskan. Vit kunna hava yvirtikið skúlan og halda alt tað peningaliga, men hann kann alsamt fyri tað standa á einum óheimligum botni.

Um vit hava studentaskúla og skiparaskúla, sum umsitnir verða til fullnar av Føroyum, so eru hesir skúlar ikki føroyskir, tá ið allar bókur teirra eru á donsksu máli.

Men víðvikjandi skúlanum í sini heild, so forðar henda nýggja lönarlógin ikki okkum at yvirtaka hann. Tað kann Løgtingið gera, um tað verður samt um spurningin. Men har eru aðrir spurningar at nevna um, sum teir, ið skrivað og talað hava um málið, ikki duga ella vilja geva gætur.

Seyðurin og grøðin

Mangur maður, sum veltir epli, klagar seg, at tey fáa ikki frið fyri seyðinum, sum gongur á bóin og ger seg inn á eplaveltarnar. Hetta skuldi ikki verið fyri neyðini. Lógin sigur at garðar skulu standa, tá ið seyðurin fer av bönum. Standa so ikki garðar til ta tíð, kann sýslumaðurin fáa mann at gera garðin og so leggja fram rokning til eigarmannin. Og seyður, sum er garðbrótari, t.v.s., kemur inn um seyðhógan garð, skal kleppast ella beinast burtur. Vit her í Føroyum leggja ikki so nógv í jörðina, so tað er harmiligt, at tað sindrið, sum lagt verður, skal verða oyðilagt.

Norðoyarstevnan

Veðrið lovaði ikki gott, men tað tók seg betri upp enn væntað. Tey vitjandi stuttleikaðu sær væl og sögdu frá stórum blíðskapi. Leikirnir vóru nógvir, og ymiskt annað var eisini at siggja og fara til.

Nú verða stevurnar tættar, og so er bara at ynskja lagaligt veður.

BRÆV AV VIÐAREIÐI

Kæri »Socialurin«.

Tað gerst lítið annað enn at sessa seg við penninum. Uttandura gerst einki.

Regnið — í erva vatakavi — oysir niður. So hevur leika í í longru tíð — ja so leingi, at í hesum árinum hava bert verið fáir góðveðursdagar.

Eplini eru nú komin í jörðina, og einstakir hava skoríð nakað av torvi, sum nú liggur og blotnar av avfallinum úr landnýðringi.

Lembingin má nú vera komin at enda, og úrlitið er tolu-ligt, sjálvt um hann fleiri ferðir hevur kavað í bakka, so einki er at siga til um einstök lomb eru farin. —

Norðanfyrir hevur í longri tíð verið arbeitt døgliga til basarin til frama fyri hitt hart treingjandi ellisheimið fyri Norðuroyar. Arbeiðið er nú lokið, og sunnudagin seinast var framsýning av lutunum, ið kvinnurnar á Viðareiði so hegnisliga hövdu tilvirkað. Har var hópur av prýðuligum lutum — eitt prisverdukt handarbeiði; eitt talandi prógv um, hvat ið gerast kann í samvinnu.

Vit hittu Nanku Viderø, ið hevur fyristaðið arbeiðinum, og spurdu hana hvat hon ætlaði lutirnar at kosta.

Sjálvar basarlutirnar ætlaði hon til umlag 6000 kr. Hartil var latið fyri 1800 kr. til burturlutningina, so partur Viðinganna verður um 8000 kr. Klakksvíkar bygd skuldi eftir fólkatalinum kunnað gjørt eitt umlag 15 faldad so stórt arbeiði, t.v.s. fyri umlag 100.000 kr. Roknað verður tí við einum góðum úrliti. —

Mannfólkið er alt burtur. Heima gerst einki. Landvirkir eru eingi, eingi almenn arbeiði ...öskukalt.

Landbúnaðurin hevur góðar möguleikar, men hvat gerst? Amboðini duga ikki. Fyrr enn hakin og leypurin eru komin á forngripargoymsluna, er einki at hugsa um nakran stórslygjan landbúnaða, ið gevur nakað til muns.

Í bygdini vóru nú tveir motorliggar og ein traktorur, so aftureftir er tað ikki. Tiverri hevur ikki borið væl til við traktorinum higartil.

Eftir möguleikunum er eplaframleiðslan lítill og eingin. Tað er ikki smávegis av bæði eplum og mjólk av útlendskum uppruna, ið keypmennir selja í bygdini. Samstundis mugu teir døgligu eplaframleiðararnir í bygdini koyra í tunnuvís av eplum í kóstin, tí eingin vil keypa. So er vordíð, okkara egna framleiðsla í kóstin, fyri

at oyða fremmanda valutu til innflutning av óneyðugum vörum. Hetta forðar øllum framburði innan landbúnaðan.

Hesir trupulleikarnir saman við okkara ringu jørðaskipan, eru alt annað enn grundleggjandi fyri óktari framleiðslu.

Jørðaskipanin dugur sum heild ikki.

Ognadarjörðin er samfelags-skadiligt.

Kongsjærðaskipanin á sama hátt. Hin órættvísa arvaskipanin má burtur. Garðarnir eru ovstórir og leigufriir. Bóndanum nýtist ikki, uttan hann sjálvur vil, at velja eplir, hava neyt, og langt minni nakað annað; bert seyðurin er so ivaleysur at liva av.

Fyrr enu bóndastætturin fær somu skipan, somu treytir, somu amboð, somu solumöguleikar — alt hóskandi og samsvarandi okkara víðurskiptum — eins og aðrastaðni, er allur munandi framburður ógjörigur.

Tað er harmandi at siggja tær stóru víddirnar av haga, ið framvegis liggja ódyrkaðar. — Hvussu ómetiliga nógv vildi tær ikki givið um tær vórðu væl uppdyrkaðar við nýmótans amboðum.

Eisini verður til nógv stríð og nógv arbeiðsspillu-ein fittliga stórtur partur av okkara neyðars hógvi grivin upp, turkaður og brendur. Har aðrar tjóðir royna at kultivera jörðina, har taka vit hana at brenna.

Alment heimaarbeiði er sum sagt ikki stórt.

Aftaná at menn í 10 ár hava stríðst við at fingið ein kirkjugarð, varð hann endiliga gjörður í vetur, í síðstu løtu; men sum orðtakið sigur, betur seint enn ongatið.

Bygdin hevur ein hóp av longum vegum; men teir eru allir undir órøkt, so stórir dugur er ikki í teimum. Bilar eru, men illa gongst at fáa teir at halda. Ikki kann væntast annað, tá ið undirlendið teir skulu halda sær á, er djúp hol og berir steinar.

Vegurin Viðareiði-Hvannasund er bert hálvgjörður. Viðingar hava gjørt sin part; hövdu Sundamenn haft gjørt sin part, var hann liðugur, men teir hava gjørt hin vegin, burtur frá Viðareiði.

(Endar í næsta blað)

Kænur skrivstovumaður

ella skrivstovunæmingur fær pláss beinan vegin. Skrivlig umsókn til Føroya Gjaldstovu.

Kænur skrivstovumaður

ella skrivstovunæmingur fær pláss beinan vegin. Skrivlig umsókn til Valutamiðstøðina.